

ХАЛЬМГ ҮНН

Советск Союзин Коммунистическ партин Хальмг таньгьчин болн Элст балгьсна комитетсин, куч-көлсчирин депутатирин таньгьчин болн балгьсна Советсин газет.

№ 181 (3165)

1958 дж. сентябрин 11

Үнн 20 деншг

Партийн сургъулин шин джилд кинанар белдхмн

КПСС-н таньгьчин комитетин шиндврар мана республикин партийн организацд партийн сургъулин шин джил октябрин нег шинд делгү эклхмн. Оргн белдвр кедж, дигтә сәәнәр эн өдриг тосхд партийн комитетсин болн эклц партийн оргн-нутгудин ийлгү оньгнь тусх зөвтә.

Идеологическ көдлмш делгрүллгн — Коммунистическ партин ах нег төрнө. Марксизм-ленинизм сургъулар бийән агслгн. революционн теорийг тасрлтан угагьар болн гүүнәр даслгн — коммунистрин өмн кезәд чигн чиртә нег ик кергн болдж тавгдджәсмн. Олгә цагт идеологическ ноолдан нарт делкәд хурцдад, ревизионизм шинәс делгрхәр седдж йовх цагт, коммунистрин теоретическ медрлинь өдүүлгнә төрт дань уга килмдж тавгдх негдддәнә.

Советск олн-әмтн коммунистическ тосхлтин агьу ик төрмүд өмнән тавдж күцәдәнә. Гнә тоод промышленн продуц гаргьд авлгьарн өмн нуурт йовх капиталистическ орн-нутгудиг күцдд давх — СССР-н ах экономическ төр болдж зогсдана. Коммунистическ тосхлтин алдр төрмүдән эркән уга күцәхин төлә мана орн-нутгин куч-көлсчир делкә дан уга төвкүн бәәхин төлә күчтә кевәр ноолдлг кеджәнә. Социализмәс коммунизмүр орлгн болдж йовх цагт социализм болн империализм хойран хоорндк ноолдан улм чангьрдж, гүдждж йовна. Эн тоот цугтан мана кедг идеологическ көдлмшт орман авч, чикәр болн гүүнәр цәәлгьдж өггдх зөвтә.

Нидн джилин партийн сургъулин дигн күцвртә болсмн. Партийн сургъулин кружокст, политшколст, семинарст 12 мингь гар улс мана республикд сурч йовб. Эднә кесгн теорийг сәәнәр дасдж, эврәнн кедж йовх көдлмштән олзлдж, ик ач-тус авчав.

Болв, темдгтә дуту-дунд чин партийн сургъуль бүрдәлгн үзгдсмн.

КПСС-н ЦК 1956 джилд, партийн просвешенә тускар гаргьсн токтавртан, партийн сургъулиг, күцәгдд йовх коммунистическ тосхлтин төрмүдә батар залгьлдулдж эс кедг йовдл ик хаджгьр гидж заасмн. Эн заавриг күцәхин кергт өдә чигн икәр шундж көдллгн манас негдддәнә. Партийн организацсин цуг идеологическ көдлмшн коммунистрин, цуг олн-әмтнә шунмгьагьинь өдүүлдж, өдгә цагин эдл-ахун болн культури тосхлтин йовудинь гурдулх зөвтә.

КПСС-н туудж даслгн — партийн сургъулин түрүн нег кергн. Болв нидн джил болхла туудж дасдж йовсн улсин тонь төн болсмн, ягьад гихлә, философий, политэкономий даслгн

нд нургьлдж оньг тусхагдсмн. Тим эндүг ода чиклх кергтә. Коммунистнр, нег үлү партин зергләнд шинәс орцхасн улс, партин алдр тууджиг дасдж сургьмдж авчхәх—теднә эрки кергн.

Эн джил КПСС-н тууджин шин дегтр гархмн. Партийн туудж даслгнд эн ик чиртә болхн лавта.

КПСС-н ЦК-н, партийн сургъулин туск токтавртан, партийн сургъуль олн янзар, коммунистрин неквиринь, седклинь тоолдж кедгх зөвтә гидж темдглсмн. Тегәд ода партин тууджас талдан, марксистск-ленинск философий, политэкономий, энүнд ийлгү социализмин политэкономий, селәнә эдл-ахун экономик даслгнд бас оньг тусхагдх учрта. Эн тускар урдн бәәсн дамшлтан олзлдж, тинм төрмүд дасх улс гархла семинарс бурдәх, урдасн пропагандистнр батлх кергтә.

Мана таньгьчин партийн организацд политшколмудт сурх зөвтә улсин тонь цөн биш. Эн учрар тинм школмуд гаргьлгнд, көдлмшн бүрдәмджтә болхиг тетклгнд партийн комитетс бас оньган тавх зөвтә. Дакад болхла эн джил марксизм-ленинизмн гол девснгинь даслгнә кружокс шинәс бүрдәгдх зөвтә. Тинм дегтр барлгддг гархмн. Иим кружокст нидн джил политшколс төгсәсн улсиг орулсн чик болхмн.

Партийн сургъулин янзс олн. Эн тоотиг цугтагьинь олзлдж чадх кергтә. Нарт делкән көдлмшч джисәнә туудж болн өдгә цагин политик даслгнә кружок гаргьсн цагтан, иим кружокст өдән, сән медрлтә улс орулх кергтә. Урдн болхла медрлн тату улсиг теднд орулад, газет умшхас талдан юм эс кедг хаджгьр бәәсмн.

Манд эврән бийсн, кружок, школд орцхалго марксистск-ленинск теорий дасцхадг кадрмуд бас бәәнә. Эднә көдлмшн шүүдж хәләгьад, нөкдән күрглгн — партийн комитетсин шуд кергн. Партийн сургъулин, кабинетс, консультац, семинарск сургъуль бүрдәдг тасрлтан угагьар теднә көдлмшн гардх зөвтә.

Цуг партийн сургъулин көдлмшн күцвринь ийлгьхн — пропагандистск кадрмуд болджана. Кружок, политшкол, семинар болгнд медрлтә, дамшлтә пропагандист урдасн батлдж бел келгн, тер төләд, далгьврта керг болджана. Партийн комитетс энүг кинән кевәр шүүдж кех зөвтә.

Партийн сургъулин шин джил эклхәс сар тату хонг үлдв. Партийн комитетс болн эклц партийн организацс белдлгьән чангьгад, бүрдәмджтә кевәр сургъуль эклхиг тетклихәх зөвтә.

Киевск "Большевик" гилг заводт, полиэтиленовой труб кедг автоматическ линий шүүдж хәләгддәнә. Тер трубас, химическ промышленностьд, зеврдг болдар болн нань чигн цутхмар кедгсн трубасиг сольхмн. Пластмассар кесн труба төмрәр кесн трубасар болхла бат болчкад, кесг холван кимд болдгн дамшлтас медгь. ЗУРГТ: Автоматическ линий диглгддәнә.

Транссибирск төмр хаалгьиг электрофикац келгн

НОВОСИБИРСК. (ТАСС). Томск төмр хаалгьин Новосибирскәс Тайга станц күртл урлан 300 километр хаалгьиг электрофикац келгнә көдлмш төгсдәнә. Новосибирск болн Сокур хоорнд поезд йовуллж хәләлгн эклв. Дарук өдрмүд Новосибирск болн Болотн хоорнд электропоезд йовуллгн секдхмн. Шин хаалгьд көдлмшт олзлгх болдж нәәмн кбшуртә "Н-8" гидг шин электровозмуд бел кедгв. Нег иим электровоз урдн болхла энүнд хойр паровоз чирдг эшелон чирдж чадхмн.

Новосибирск—Тайга участкиг электрофикац келгн ик экономическ олзта болхмн. Локомотивин паркин тонь брәләс даву хасгдхмн, ацана поездсин збдг ацана күндн хойр холван бсхмн. Паровозар чирлгьиг электричествовр сольлгн джил болгн нег сай тонн чолун нуурс хоршамн.

Хамгин ик домн 8 сарин эргцд тосхгдв

"Криворожсталь" заводт сентябрин 6-д СССР-т болн Европд хамгин ик "Комсомольская-4" гидг домн көдлмшт орулдв. Эн беш ик ахр болзгт—8 сарин эргцд тосхгдәд, болзгасн 25 өдр эрт эклдж олзлгдв.

Домн тосхлгнд 2 мингь гар көвүд болн куукд көдлцхәв. Тосхачнрт домн тосхлгнн Кривбассин цуг комсомольцир болн багьчуд, цуг орн-нутг нөкдән күргцхәв. Ах-дү болгч кесг республиксин олн заводмудас энүнүр оборудовань ирджәв.

Домн көдлмшт орулдснд нәрәлгддг заводт олн мингьгн тосхачнр, "Кривбассин" металлургс болн горнякуд цуглрсн митинг болв. Митингд орлсн улс КПСС-н ЦК-д болн СССР-н Министрмудин Советд, Украина КП ЦК-д болн УССР-н Министрмудин Советд, домниг болзгасн урд көдлмшт орулсна болн партин болн правительствин шин цаалгьвр күцәхдән белнә тускар бичг илгәв.

(ТАСС).

Приднепровин металлургическ предприятиест газ олзлгн

ДНЕПРОПЕТРОВСК. (ТАСС). Шебелинка—Днепропетровск газопроводар газрас авдг газ областин промышленн 20 предприятиест орулгнә. Эн газиг энергетическ болн тепловой агрегатс халулгнд олзлсн деерән зүснзуул металлургическ көдлмшт бас олзлнә.

Петровскин нертә заводт газрас авдг газиг коксин газла негдүләд, мартена болн йәәлулгнә бешмүдт олзлнә. Энүнә ашдн газин туләнә кучн өблөв, металл хәәлгн хурдв. Гурвдгч мартеновск цехд болхла, үлгүрн.

хәәлгнә цагн 15 минут хасгдв. Кесг мингьгн тонн продуц немур гаргьдв.

Карл Либкнехтин нертә заводт шебелинск газ олзлгн өдр болгн 400 тонн мазут хоршана. Эн предприятиин ик ачлгьтә мартенсиг газ туләнә орулсна ашдн, хәәлгд металлчин чирнә ясрә.

Шебелинка—Днепропетровск газопроводиг көдлмшт орулад 15 сар болсна эргцд 3 сәй тонн лонейк чолун нуурс хоршгдв. Эн джил чилтл Днепропетровск экономическ района промышленн бас 15 предприятиест газ орулгдхмн.

Эрдни-шишән ургьцд нәрәдсн селәнә эдл-ахун гәәхүл

ГРОДНО. (ТАСС). Эрдни-шишә ургьадж авлгнд нәрәдсн селәнә эдл-ахун гәәхүл областин цуг райодт секдв. Эн культурин ик ургьц гаргьдж авлгнд күцсн дииврән кесг олн колхозмуд, бригадс болн звенос үзүлдәнә.

Мостовск гәәхүлин экспонатиг, цуглрсн улс икәр сонь медж хәләцхәв. Эн районд букдән эрдни-шишән тәрәнә гектар болгьнас 400 центнер көк ургьц авгдлж. Өмн нуурт йовх кесг эдл-ахус 500-550 центнер эрдни-шишә гектар болгьнас авчхадж. В. Теслов-

скин бригад 30 гектар газрт гектар болгьнасн 750 центнер эрдни-шишән көк ургьц авч.

Желудовск гәәхүлд олн улс хурцхав. Района эрдни-шишә ургьачирин күцврлән куч-көлсчир таньлдихадж, артелин производствин өмн нуурт йовх улсла куундвр кецхәв. Куйбьшевнн нертә колхозин Н. Шущонк звено арви гектар газрт гектар болгьнасн 1200 центнер көк ургьц авч.

Гродненск областьд эн джил эрдни-шишән ургьц нидкәс холван ик. Областин куч-көлсчир теад үкр болгнд арвагьад тонн эрдни-шишән смлос булх болдж шиидцхәв.

Партийн төрмүд

Лекционн пропагандин чинринь
өөдлүлхмн

Марксистск - ленинск теоринь мөнхк идейннь, КПСС-н XX-ч хургин болн хөөннь болсн парти ЦК-н Пленумсин шиидврмүдиг, лекционн пропаганд олд күргдж цээлггээд, күч-көлсчирин күчн-чидлинь эдл-ахун, политическ төрмүд күүцэлггэнд зөрүлх зөвтэ.

Им чинртэ төр күүцэхд КПСС-н Эдст балгсна комитет оньган икэр өгч, балгсна предприятсэр, колхозмуд, совхозмудар лекционн пропагандиг өргджүлджэнэ. Тегэд, тасрхан угаггар көөдлг 25 күүнэс бүрдсн лектормудин баг көөдлжэнэ. Терүн деернь политическ болн научн медрл тархалгына Элст балгсна обществин члед бас лекц умшцхана. «Медрл» гидг обществд советск-партийн көөдлчнр, ут туршдан 90 күн баянэ.

Мана пропагандистр болн агитатормуд олд амтнэ иньглггнэ ленинск идейннь, Советск Союзин болн социалистическ лагерин орн-нутгудин ухан-седкльн негнинь, зүсн-зүүл политическ системтэ орн-нутгуд дэн уга төвкнүн баяхур з ө р ү л г д с н Коммунистическ парти болн Советск правительствин политкинь гүүнэр цээлггнэ.

Пролетарск интернационализмин халацла ирлүүлдж олд сурггмдж өглггнд. Коммунистическ парти тууджнь энүнэ революционн даяч авьяснь, советск олд амтнэ тууджлгч урдкнь, уурхан саньгнь мөн. Лекц, докладмудт болн агитатормудин күүндврт алдр орс улсин, тер мет оньгдан олд амтнэ чинрнь, теднэ иньглггнэ тодрхаггар темдглгднэ, юнъгад гихлэ, эн тоотнь советск орн-нутгудин күчн-чидлин булгнь болджана.

Лекционн пропагандин кевяизнь болн эв-аргнь өдгэ цагт оньгдарв. Балгсна күч-көлсчнр икэр соньмджд нарт делкэн баядлин туск, естественнаучн төрэр, бурхи-шаджни өмнэс кегддг пропагандин төрэр лекц соньсна.

Күч-көлсчнр нүүрт йовх көөдлмшчнрлэ харгьлднэ. Улгүрлхд, Сталинэ нертэ колхозин ах хөөчнр, Социалистическ Күч-көлснэ Герой үр Щепин болн Шафоростов 100 наяднр хон болгснас 120—130 хургь

авад, гару угаггар асрад, таргын-цадхлнгар экаснь салгьсн дамшлтан күч-көлсчнрт келджд өгцхэв.

Терүн деер балгсна күч-көлсчнрлэ бичачнр бас харгьлдв. Поэт Сусен Аксен тосхлтин 1-ч управленэ көөдлмшчнрлэ, поэт Сян-Белгин Хаср промкомбинатин коллективлэ харгьджд, үүдэвриннь тооца өгсн деерэн, шүлгүдэн умшджд өгцхэв. Хальмг бичач Колян Сандж госбанкин көөдлчнрлэ харгьджд, «Джаньгьрин» туск лекц умшв. Балгсна күч-көлсчнрт «Хальмг улсин кезэнк тууджас» гидг лекц үр Б. С. Санджиев, «Советск хальмг литературин өсджд-өргдждлгн» гидг лекц поэт Көглтин Дава умшв. Тер мет соньн лекцс Н. Кулюшова, А. Марусенко, Ц. Манжиков, А. Бадмаев умшцхана. Болв, парти болгсна комитет Элст эргнд баях селэдин интеллигенциг лекц умшлггнд баггар орлцулдгиг темдглх кергтэ. Предприятсин гардачнр, партиин организацсин сеглэтрмүд күч-көлсчнрлэ харгьджд, тедн дунд лекц умшджд, доклад кеш.

Тер учрар парти болгсна комитет өдгэ цагт баях дуту-дундсн уга кехэр шиидад, лекционн пропагандиг ясуулх эв-аргь олзлджана. Тегэд чигник-ик предприятсэр болн дундин школмудар специалистрас, партиин-советск активэс лектормудин болн докладчикүдин багмуд бүрдэгддженэ.

Политическ докладс, лекцс умшснас нань, тематическ асхис, сурвр-харүггн асхис, научн-производственн болн экономическ конференцс, тематическ консультацс гиггэд кегдхмн.

Күч-көлсчнрт коммунистическ сурггмджд өглггнэ халацнь, лекционн пропагандт харгьдг дуту-дундин уга кеджд, энүнэ идейно-политическ кирцаггннь өөдлүлхиг некнэ. Тер төлөд лекционн пропагандиг өргэр делгрүлдж, идейно-политическ кирцаггннь өөдлүлдж, коммунистическ тосхлтин алдр төрмүдлэ ирлүүлджд энүг олзлхд парти болгсна комитет оньган өгх зөвтэ.

В. ШАРАПОВ.

КПСС-н балгсна комитетин пропагандин болн агитационн отделин заведуюш.

КПСС-н туудж даслгына кружок

Каспийск поселкин додан джилэ школин багшнр партиин сурггулин давсн джилд КПСС-н туудж дасцхала. Партиин тууджиг члм гуунэр царанднь дасхин кергт эн джил чигн тийм кружок бурдэх болджд тедн шиидв.

Кружок диглдж бурдэлгн

СССР-н журналистрин Союзин шин члед

СССР-н журналистрин Союзин оргбюро, 1958 джилин июлин 8-д болсн заседаньдан, Союзд шинэс члед орулджд авл-

дуусгдв. Кружокд коммунистнр, партиин биш багшнр хамдан сурццах болджд бичгдцхэв. Бурдэгдсн кружок партиин хургар батлгдв. Кружокин пропагандист болджд үр К. Г. Долгина көөдлхмн.

Д. УБУШАЕВ.

Хальмг АССР-н Деед Советд суньггх өдриг уктджд

☆☆☆

Намрин тэрэ тэрлггиг ахр болзгт дуусхар

Яшалтинск района, Кировин нертэ колхозин 4-ч номертэ бригадин трактормуд өдр сө гилгс көөдлжэнэ. Эн бригадин механизатормуд намрин тэрэ тэрлггиг, хагьлчсн газр самлггиг, культивациг тегшднэ кеджэнэ.

Хаврар хагьлад, цеврэр бэрсн 400 гектар парар намрин тэрэ тэрлжэнэ. Дакад шинэс 270 гектар газр хагьлад бел кечкв.

4-ч номертэ комплексн бригад 720 гектар намрар тэрлгцагган буудя, 109 гектар хар буудя тэрх зурата. Эн зурагган ахр цагин эргид дуусхин төлэ соцдөрлэ өргэр делгрүлжэнэ.

Намрин тэрэ тэрлггнд көөдлдж йовх үр В. Солодовникин тракторн агрегат өдрэ кемджэггэн хойр холван күүцэнэ. Комплексн бригадин механизатормуд үр В. Солодовниклэ адл көөдлжлэ, намрин тэрэ тэрлггнэ көөдлмшиг болзгаснь урд күүцэнхнь лавта.

Н. КАРПУН.

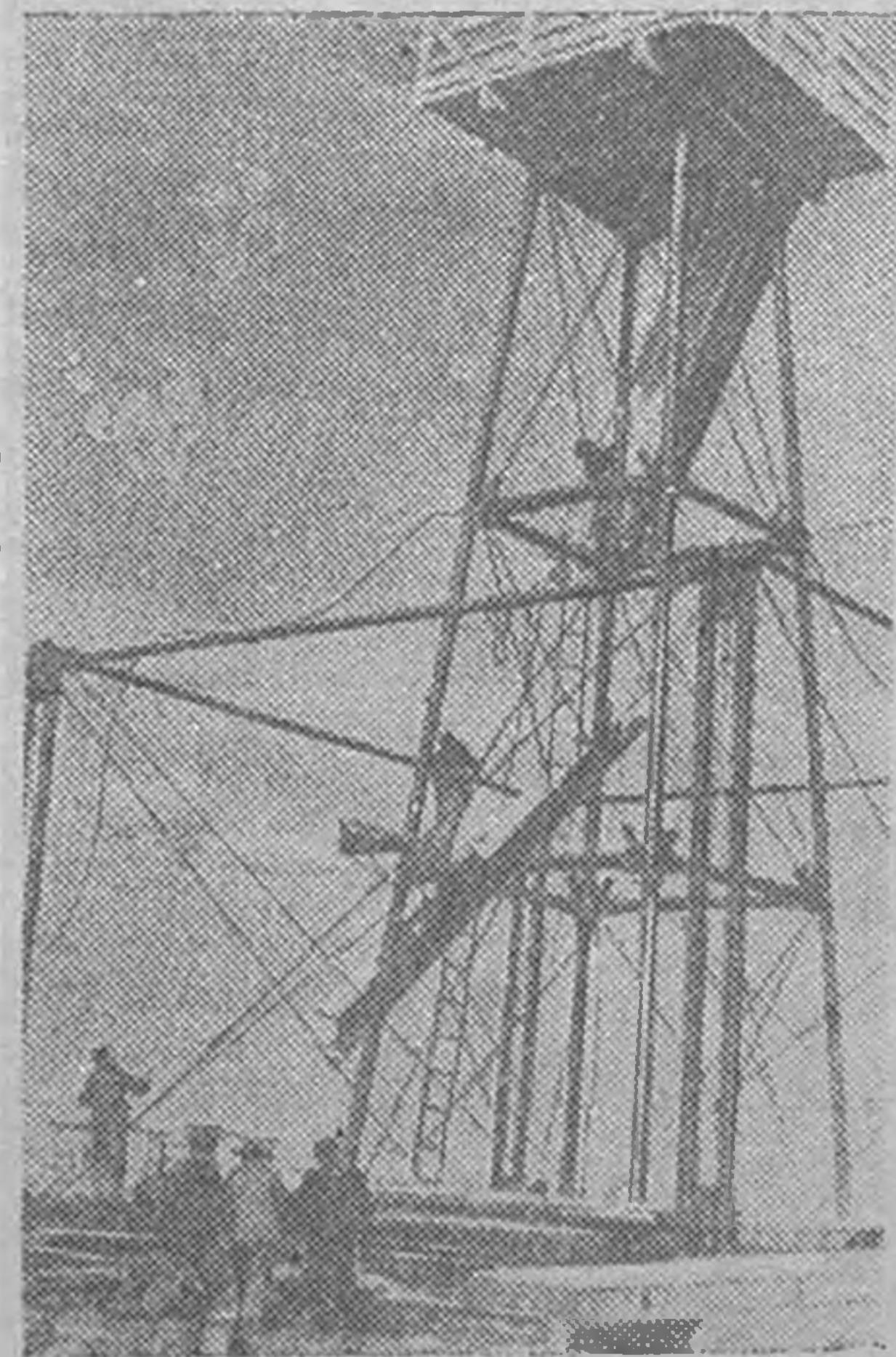
Нүүрт йовх хөөчнр

Юстинск района „Северный“ совхозин кесг хөөчнр хө асрлггнд шунлтта саяанэр көөдлөд темдгтэ диилвр бэрсн баянэ.

Хөөчнр Б. Мархадьков, Г. Перкасов, Х. Босхмджиев, Х. Бурулов, А. Даутова ахта 100 хон болгснас 118-127 хургь авад, мал өсклггнэ социалистическ дөрлөднл тэрүн орм ээлцхэв.

Эн хөөчнрин отармудас авгдсн каракульск хурске госуларствд 1-ч сортар өггдв. Ноос киргьлггнэ зурагган эдн 120-125 процент күүцэв.

Н. БАДМАЕВ.

ЗУРГТ: Хальмгин теегт нефть хаялж бургуулгь кеджэх вышк.

Р. Астахован. фото.

☆

Малд хот белдлггнэ зурагган 123 процент күүцэв

Сарпинск района, Сарпинский МЖС-н механизатормуд олна малд хойр джил курх хот белдлггнд шунлтта кевэр көөдлөд, бий деерэн авсн даалгьвран давули күүцэв.

Эн МЖС 70000 гектар газрин өвс хадх зурата баясн болжла, 86426 гектар газрин өвс хадв, эс гиджд зурагган 123 процент күүцэв.

„40 лет Октября“ колхоз 2703 тонн өвс скирдлөд авчкь, „Гигант“ колхоз—10907 тонн өвс скирдлөд авчкн баянэ. Ода тер белджд авсн өвсән малин үвлзньгүр зөблжэнэ.

Өвс хадлггнэ, хуралггнэ көөдлмшт МЖС-н механизатормуд шунмгга кевэр көөдлөд, өдрэ кемджэггэн давулджд күүцэдждэв. Келхд, тракторист үр И. А. Нечаев „Беларусь“ тракторар көөдлмшин 62 өдрт 2700 гектар өвс хадв, эс гиджд өвс хаддг машинэ шалгь болггнд!

өдрин 14,5 гектар, тракторист үр С. С. Берлев „ДТ-54“ тракторар көөдлмшин 52 өдрт 3293 гектар өвс хадв. Тракторист үр В. П. Линников өвс маджурдлжд хуралггнд шунджд көөдлөд, өдр болггн 105 гектар халад унъгачкн өвсиг цуглулджд хураджар.

Өвс хадлггнэ бригадс өдр болггн даалгьвран давули күүцэдхэнэ. Өвс хаджд, хурадж йовх 3 ч номертэ бригад (бригадирнь Н. Ф. Ширин) өвс хаддг машинэ шалгь болггнд дундлад өдрин 14 гектар хадджав. 4-ч номертэ бригад (бригадирнь үр А. Г. Чумак) шалгь болггнд өдрин 12,4 гектар өвс хадджав.

Ода хадсн өвсән үрэл уга скирдлдж авхин төлэ МЖС-н цуг механизатормуд адгьджд йовцхана.

Б. БОЛДЫРЕВ.

Зураггасн давулджд продуцц өггхин төлэ

Элст балгсна промкомбинат 1958 джилин тэрүн өрөлин зурагган 165 процент күүцэв. Хулс хаджд белдх джилэ зурагган июлин 15-д күүцэггэд—368 миньггн боодг хулс хадв. Хулснас плит кеглггнэ өрөл джилэ зура бас күүцэгдв. Ар-нур участкд ода „АКС“ гидг механическ пресс тэвгдсн сән чинртэ плитс кегддженэ.

Хулс хаджд белдлггнэ зурагган күүцэсн, шин механическ пресс көөдлмшт орулджд олзлжд чадсн төлөдэн комбинатин гардачнр болн тэрүн нуурт йовх көөдлмшчнр мбрөлгдв.

Комбинатин көөдлмшт производственн диилвр күүцджд йовхднь соцдөрлэ делгрүлггн, олд-дундин политическ көөдлмш келггн ик нөкдэн кургв. Производственн зурагган давулджд күүцэджд көөдлмшчнрин зерглэнь өдр ирвэс өсэд йовна. Өдрин производственн даалгьвран 150 процент кур-

гджд күүцэджд йовх улс хувц уйдг цехин көөдлчнр Б. Г. Бадашова, Н. М. Сельгикова, А. Э. Эрдниева, гоч А. К. Захарченко, махла уйдг Ю. Э. Эрендженов, зурач В. Д. Хаптышев, хулсна плит кедг көөдлмшчнр Ц. Б. Мацаков, Л. Ц. Бадаев болн нань чигн кесг көөдлччр йовна.

Комбинатин көөдлчнр күүцсн диилврэн батлжд, орн-нутгтан зураггасн давулджд продуцц гаргьджд өггхин төлэ ода гүдждрджд ноолджд йовцхана. Баях эв-аргган тоолад, джилчилтл зураггасн давулджд 500 миньггн арслыга продуцц гаргьх болджд коллектив даалгьвр авб.

Авсн өбдэн даалгьвран күүцэджд, Хальмг АССР-н Деед Советд суньггьвриг уктхив төлэ комбинатин көөдлмшчнр производственн вахтд зогсджд, улм шунмггаггар көөдлжджэцхэнэ.

Д. СЮКИЕВ.

Сарпинцнр адгьджд тэрлжэнэ

Района колхозмуд болн совхозмуд намрин тэрэ тэрлггнэ көөдлмшиг өдр ирвэс гүргдүлдж йовна. Эн район 47854 гектар газрт намрин тэрэ тэрх зурата. Тенүнэсн 9845 гектар тэрчкв, эс гиджд зурагган 20 процент күүцэв.

Чапаевин нертэ колхоз эн джил 1880 гектар намрин тэрэ тэрх зурата. Тер зурагган ахр цагин эргид күүцэхин кергт, тэрэ тэрлггнд көөдлдж йовх механизатормуд шунмгга кевэр көөдлөд, эндр өдр куртл 895 гектар намрин тэрэ тэрчкв, эс гиджд зурагган 47 про-

цент күүцэв „Путь Ленина“ колхоз—510 гектар тэрэ тэрлггнэ көөдлмшиг өдр ирвэс гүргдүлдж йовна. Эн район 7550 гектар намрин тэрэ тэрх зурата болсн бийнь эндр өдр куртл нег чигн гектар тэрэ тэрэд уга. Эду мет „Ильич“ колхоз бас адгьдждахмн уга.

Тегэд намрин тэрэ тэрлггиг улм царанднь гүргдүлдж Хальмг республикин Деед Советин суньггьврин өдриг тэрэ тэрлггнэ эдл-ахун производствин диилврэр тосхмн гиджд соцдөрлөд делгрүлджэнэ.

Н. ТИМАШОВ.

Специалистин селвг

Хөөнд искусствени көг тавлгнә техникиг өөдлүлхмн

Хөбдин тохм яслгнә көдлмш бурдәлгән, хөн малиг сәәнәр хәләдж асрлгән—республикин колхозмудар болн совхозмудар торгын нооста хөбдин тохминь болн чинринь цааранднь өддлүлгнә кергин эрки нег аныгн болджана. Хөбдин тохм яслгнә керг-уулдврт йилггч чинртань—хөбдт искусствени көг тавлгн болдг, юнъгад гихлә, искусствени кевәр көг тавлгн, сән тохмта хуцмуди өбдм аштагъар олзлх эв-аргь өгнә.

1957 джилд дундлад хуц болгн 15,4 килограмм ноос өгдг, 101,6 килограмм татдг цогцта 14 хуц өбдм аштагъар олзлгдлә. Нег хуцин ид-чинрәр нәәднр 1311 хөн көблггд-смн.

1958 джилд нег хуцин ид-чинрәр багъ гихдән 2 миньгн хөн көблгхин төлә сән тохмин 35 хуц белдгдв. Эднә чинрнь иим: дундлад амд цогцнь 101,3 килограмм, ноосна гарцнь 16,3 килограмм, нооснь утдан 9,3 сантиметр. Дакад республикин колхозмудар болн совхозмудар эдн деер дундлад 99 килограмм татдг, нооснь утдан 9 сантиметр, 16 килограмм ноос өгдг 400 шаху хуц бәәнә. Эднә ид-чинрәр багъ гихдән 800 миньгн хөбнд искусствени көг тавдж болхмн.

Февраль, март болн апрель сармудт хөбнә төл авхин төлә хөбнд искусствени көг тавлгн гурвн болзгт—сентябрь, октябрь болн ноябрь сармудт кегдхмн. Эн учрар искусствени көг тавлгнд сән тохмта хуцмуд олзлгн зовльгта төр биш болдж гарчана.

Сән тохмта хуцмуд уга колхозмуд болн совхозмуд, хуцмудин ид-чинриг талдан эдлахукас авчхахмн. Улгурнь, Западн района колхозмуд Яшалтинск района Кировин пертә колхозас авхмн, „Троицкий“ совхоз „Ленинский“ совхозас, „Приозерный“ совхоз—„Сарпа“ совхозас авхмн.

Эн эрки чинртә көдлмшиг диилвртәгъар кехд искусствени көг тавлгнә техникин өддлүлгн йилггч чинртә болхмн. Чинртә сәәнәр искусствени көг тавлгнә, хөбдин хуслт багъ болад, төл олар авдхмн. Искусствени көг тавлгнә көдлмш гисн—көгнә тавдх хөд болн хуцмуд, дакад зер-зев болн хаша-хаац белдлгн, искусствени көг тавлгнә көдлмш бийнь болджана. Бурдәмджин эдл-ахун луту-дундс—хөд хуслгнә гол учрнь болдж гарна.

Нәәднр хөбдт көгнә тавдг-хәс урд, таргьлулад сәәрәл-

хн төлә цагтнь хургъдасн салгьлгн, хөд кеелтхд бас сән чинртә болна. Тегәд 4 сар куцсн хургъд экәсн салгьлгх зөвтә, юнъгад гихлә, экирнь 5-ч сардан ус багъар өгнә.

Эн джилд халыгин колхозмудар болн совхозмудар искусствени көг тавлгнә пункт болгн д гурвд отар—2 миньгъ гар нәәднр хөд дигл гдх зөвтә. Искусствени көг тавлгнд хуцмуд белдлгн йилггн чинр зүүнә. Хуцмуд белдлгиг искусствени көг тавлгнә күс дундур сар эртәр эклх кергтә. Эдн өдр болгн сән өвсн, 1—1,5 килограмм гуйр-буудя, 2—3 литр усн, 2-3 өндгн өгдлх зөвтә. Дакад хуцмудиг сән асрлгнд тавлхәрн эднә чинринь шуудж хәләгъ-ад, эдниг вагинд даскх кергтә.

СССР-н селәнә эдл-ахун Министерствин инструкцар искусствени көг тавлгнә пункт болгнд гурвн күн көдлх зөвтә: көг тавдг техник, хуцмуд хәләдж хөбч болн санитарк-уборциц гурвн. Искусствени көг тавлгнә гер цевр болх зөвтә. Лабораторт болн манежд 18-25 градус дула бәрхмн.

Искусствени көг тавлгнд хөд йилггдх салгьларн, хуцла харгъхан медулсн хөбдиг медлж йилггдхә кергтә. Энүнә төлә искусствени көг тавлгнә пунктин өдрк хашад нәәднр 150-200 хө орулад, тедн заагт шиндлгнә 2-3 хуц тавднә. Эн хуцмуд сөзгъгннь халычлсн коньнәтә болх зөвтә. Эн баг хөбнд көгнә тавдхлә, тер хашад шинәс хөд орулад, шиндлгнә хуцмудинь соляд, талдан хуцмуд тавдмн. Шиндлгнә хуцмудас эс зулсн хөбдиг хуцмудла харгъх хөд гидж тоолад, көгинь тавдмн. Тийгдх хөд шиндлдж искусствени көг тавлгн 40 өдрин ут-туршарт кегднә.

Хөбнд искусствени көг тавлгн хойр лакдж—гурүләд хуцас идин авсна тер дарунь, хойрдад маньгъдуртнь булән бийәрн кегдмн. Көгнә тавдгсн хөд ширәр темәгләд салу бәрднә.

Искусствени көг тавлгн ашта сәәнәр кехин төлә алькнег инструментс, приборс цеврәр бәрдх зөвтә. Искусствени көг тавлгнә тинм заавр-зокалиг эвдлго куцәхлә, эн—хөд өсклгнә эрки чинртә көдлмшиг үзмджтә сәәнәр кедж болхмн.

Халыг республикин хөбчнин дуудврнь—зун нәәднр хөн болгнәс багъ гихдән 115-120 хургъ авлгн болх зөвтә.

А. ТОЛМАЧЕВ. Селәнә эдл-ахун науксин кандидат.

Тарвсин ургъц йир сән

Яшалтинск района Кировин пертә колхозин 2-ч номертә комплексн бригадин (бригадинь ур В. Дерипаско) коллектив эн джил 8 гектар тарвс тарәд, ик ургъц ургъадж авб. Ода колхозникудин көлснә

өдрт 500 грәмм тарвс өгчәнә. Колхозникуд ур П. Недобуга, В. Мозговенко, М. Парасоцкий М. Ларина болн нань чигн улс 7-д центнер тарвс авчав.

Н. КАРПУН.

Өөнд белдлгн

КПСС-н Приозерн района комитет болн района куцәгч комитет, халыг амтн Арәсәд ирдж орад 350 джил болсна өбнд белдлгнә тускар совещань кев Эн совещаньд поселковой Советсин ачлчнр, совхозмудин партийн организациин болн районн организациин гардчнр орлцв.

Тер өбнд белдлгнә тускар бурдсн района комиссин темдглсн көдлмш совещанә куундврт тавдгв.

Района парк тосхлгн төгәгдхмн. Паркд района Кундлгнә доск кеерулдж тавдхмн, 8-10 стендс зургдхмн, булгас гарлг уснд боодг кегдхмн, терүнә өдр бийгнн площадк бәрдхмн. Райцентрт бәәх амтсин гермудт электричеств болн радио орулдхмн.

Халыг амтн 350 джил хоран орс амтнлә эврән сән дуарн иодж ниилснә тускар ферм болгнар доклад болн лекцс умшгьлхмн.

П. НАРМАЕВ.

Мини ханлт

Сентябрин 3-д би көдлмштән бәәгъад, күндәр шалгьлв. Намаг ухан-сегән угагъар больницд авч ирдж. Больницд ирсн хөбн 4 час болад нанд сеол орв. Тер дарунь, хирург А. И. Тюрин, эмч В. И. Логвинова хойрин килмджтә кучлггъар, бийм сән болад, ода хәрү көдлмштән гарув.

Хирург А. И. Тюрин болн эмч В. И. Логвинова хойрт, советск күч-көлсчнрин эрулменд харлгнн шунмгча көдлмштнь болн намаг шулу элгәсннь, эврәннә газетәрн дамджулдж, мини ханлт теднд кургхити би сурджанав.

Г. ШИТЛЯНОВ.

Юстинск район, Бурунн поселк.

ХЕРСОНСК ОБЛАСТЬ. Колхозмудин клубс болн культурин Гермуд бәрлгъәр Скадовск район областьд негдгч орм эзлв. Ода дөчн селәнд культурин Гермуд бәәнә. Колхозмудин теегин бригадет болн станмудт клубс бәрдгдхәнә. Селәнә эдл-ахун „Советская Украина“ гидг артельд тосхгдсн Ильичин пертә культурин Герг 450 куунә ормта зал, худо-ествени самодейательность көдлх өрә, умшлгнә залта библиотек бәәнә. ЗУРГТ: Селәнә эдл-ахун „Советская Украина“ гидг артелин культурин, Ильичин пертә Гер.

Цугсоюзин селәнә эдл-ахун гәәхүлин кандидатс

Западн района колхозмудин болн совхозмудин саальчнр болн шовучнр дундас кесгнә Цугсоюзин селәнә эдл-ахун гәәхүлин кандидатс батлгдв. Эдн тус-тустан эврәнн көдлмштән ик диилвр куцхәдж. Келхд, Сталинә пертә колхозин багъ наста саальч ур М. Зольванова эн джилин 8 сарин эргцд саалин укр болгнәс 1928 килограмм ус саалж авб.

„Пролетарская победа“ колхозин саальчнр, ВЛКСМ-н член ур В. Старкова, А. Фоменко, ВЛКСМ-н член Н. Приходько эн джилин 8 сарин эргцд саалин укр болгнәс 1770—1810 килограмм ус саалж авчхәдж.

112-ч номертә буудиян совхозин шовуч ур Ф. Велигурина эн джилин 8 сарин эргцд шовун болгнәс 107 өнлг авсн бәәнә. Шовуч ур Велигурина эн джил хәләдж асрджах шовудасн 47090 өндг авх зурата бәәсн болхла, 8 сарин эргцд 75163 өнлг авб, эс гидж джилә зурагъан 158,6 процент куцәв. Государствд орулдж өх джилә зурань 42830 өнлги бәәсн болхла, государствд 64007 өндг орулдж өгәд, джилә зурагъан 149,3 процент куцәв.

Эн деер келгдсн саальчнр болн шовучнр ягъадини куцлмүдтә болв гихлә, эдн хәләджәх малан ардн ордж асрал, хот-хоолинь цаглань өгәд, таргын-цадхлнь хадгьлдж йовсна аш. Эдн цугтан Цугсоюзин селәнә эдл-ахун гәәхүлин кандидатс батлгдв. Халыг республикин саальчнр, малчнр, шовучнр эднәс үлгүр авч, хәләдж мәлас авлж шим-шуусиг элвджулдж, Төрскнән ус, тос, мах орулдж өглггиг икдүлх зөвтә.

А. БАКАЕВ.

Р. ТАГОР

Ш у б х а

(К Е Л В Р)

(Чилгчнь. Эклцинь 189-ч номерт хәләтн)

Нег дакдж үдлә, өмнк кевтән гахулян хайджагъад, Протап, не, Шу; чамд күрг олад авчидж! Чи үүнәс йовад залуд олх. Зуг маниг бичә март! — гидж, инән бәәдж келв. Тийгкәд дакн кергән цааранднь кегъад бәäv.

Шубха үкм шав авсн ань кевтә Протапур хәләв. Хәләцнь: «Би чамд ю келәв» — гисн сурврта түүнә нүдн хәләв. Тер өдр суудг модн доран эн суусн уга.

Баниконтха серчкәд, унтдг хорадан тәмк татджатл. Шубха гүүдж ирәд, көлинь теврәд киисн, кийгән әрә авч уульв. Баниконтха түүг зогсахар седчкәд, бийнь эврәнн нүднән күч күрч ядад бәäv.

Калькутт орх өдр маньгъдур билә. Шубха тийгәд хашад бәәх, багъасн нааран үүрлджәх үүрмүдтәгъән мендлдж гархар одв. Эн, гарарн асрдг, теврәд таалдг, шимнддж күүнддг малмудан хәләчкәд, нүднәснь гарсн нүльмсн халхарнь гүүгъад, ик бутар чеедж деернь дусад бәäv.

Сарул сө гертәсн гарад. Шубха кезәнәс нааран меддлг төрсн, энъкр голин сән үнртә ногъан деер киисв. «Б и ч а намаг тав, эк минь! Би чамга ямаран чаньгъар бәрджәх кевтә намаг чаньгъар бәр — гидж күүкн, күмн амтнә эедж, төвкнүн, маньгъс хар газриг теврдж сурв.

Калькуттд ирчкәд, экнь йир ик килмджтәгъар Шубхаг хувцлв. Күүкнәннә үсинь гүрәд, олн зүсн ик үнтә юмсудар кеерүләд, боогъад, күүкнә йирин заянь сәәхнинь уга кев гидж келх кергтә. Шубха хойр нүдндән күч эс күрч ядад ууляд суув. Уульснәс авн нүднә улах гисн санагъар, экнь Шубхаг керлдсн бийнь, күүкнә уульгъ зогсадж чадв.

Уг сүүлднн өөрән нег күү дахулсн, күргннь келсн күүкән хәләхәр ирв. Эк-эцк хойрнә ягъна — кегнә гигъад алмацад, күүкнәннә хаджгър чиньн заагъад бәәддж, түүг галцагъад улм икар уульулад, чидлән геегъад, күүнә дүрән геечксн цагт, шиндлдж авчәх күүнлә харгьулв.

Күргннь хәләчкәд: гем уга бәәддж гив. Күүкнә нүднәс

гарчах нульмсинь үзчкәд, цагъан саната болх гидж дотран санв. Иим гейүрлгътәгъар эк — эцкәсн салджах зүркн, залудан килмджтә болн джөблн болх, — гидж эн келв.

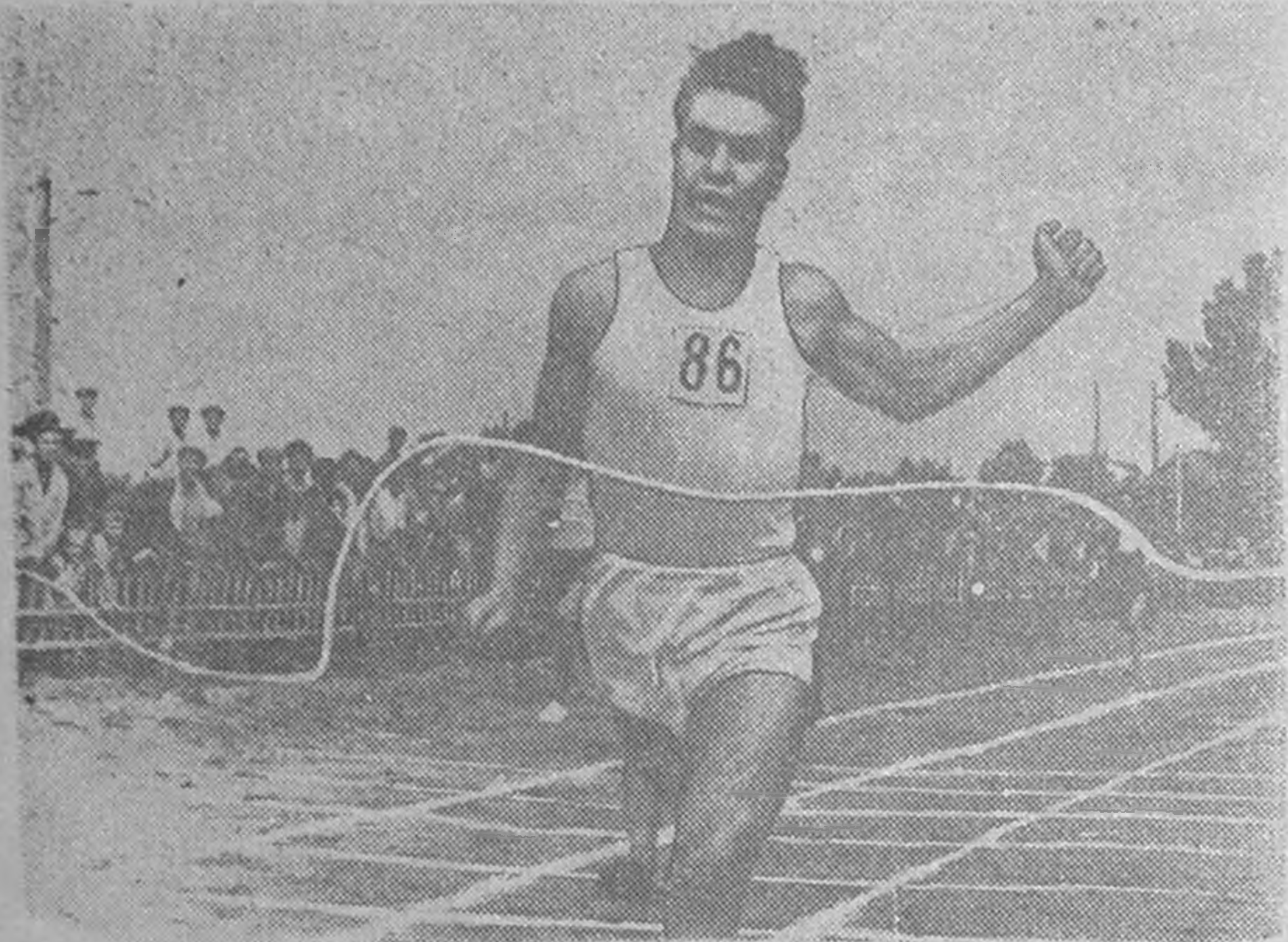
Күүкнә нульмсин түүнә үнинь өөдлүлх зөвтә гигъад, нань юм келсн уга. Календарь хәләгъад, нег таасмджтә өдр нәр-хүрм кегъад, герән буулгъв.

Дүлә күүкиг күүнә гарт өгчкәд, эк-эцк хойрнь герүрн хәрдж ирв, түүгәрн тийгәд тедн эврәнн саалтг болджасн, сән нерән болн цаарандк джиргьлән үкләс тач авсн болухав.

Шубхан залунь, гер авсна хөбн дала удан болл уга. Гергән көдлджәсн газрун авч одв. Дола хонад уга бәәддж амтн цугъар шин ирсн берин дүләгннн медихәв. К е м р, зәрмсн эс медихәсн болхла, тернь күүкнә бурү биш, юнъгад гихлә, эн торүц күү меклх ухан уга билә. Хойр нүдәрн эн юмна цуг үнинь к е л д г бәәсмн, зуг күн болгн энүг меддг уга билә. Ода энүг хәләцәрн, өмнклән әдл, меддг күн уга болв. Нам энүнә хәләц биш хәәкрсн дуугннн соньсх күн уга болв. Шубхан залу дакн нег сәәнәр энүг шиндлжәд, талдан, йосн келтә күүк буулгъв.

Орчулсн ЛИДЖИН Нарн.

ГАЗАДИН ОРДУДАР

ЗУРГТ: Хальмг АССР-н негдгч спартакнадт, 200 болн 400 метрт урлдад түрүн орм эзлэд, республикин чемпионон нер авсн, Элстин командич член В. Зиечко финишт ирдж йовна.

Н. Будниковин фото.

Сарпинск районас ирсн зянъгс

Сарпинск района „Гигант“ колхозин багдл ик ургъц эн джил ургъв. 300 гар гектар газрт тарвс болн гу тэргддж. Ода эн ургъцан эклэд хураджана. Дунънад тоолхла, гектар болгънас 60-80 тонн тарвсин болн гуугъин ургъц хурадж авгдхмн.

Е. П. Лымаревин бригадин члед М. В. Бурбин, А. Н. Шестопалова болн Т. В. Бурбин ургъц хуралгъна кдлмшт узмджтэ саянар кдлцхав. Ода тарвс болн гууг колхозникудин куч-кдлснэ бдрмудт бгчана. Садовк селанэ болн Сталинградин базрмудг орулдж хулджана.

Чонин наймн кичгүд алгдв

„Степной“ совхозин гурвдгч отделенэ укрч Андрей Шиндеевич Ивашкиев, мал хэрүлдж йовад, ургъа молн заагт чонин нук олдж авб, тернуквдн чонин 8 кичг байдж. Тед-

ниг зярминь дорнь модар цокдж алад, гурвинь амдар барж эн авб. Чонин кичгүдин арс орулдж бгсндан үр Ивашкиев 4 минъгън арслнъгар мбралгдв.

Соньн экскурс

Одахн „Гигант“ колхозин агроном И. М. Кобышев болн эн колхозин сэдовод М. В. Бурбин, Ставропольск край эргдж экскурс кегъад, ирцхав. Эдн крайин садоводмудин совещаньд орлцад, Петровск района садмуд болн виноградикуд эргдж йовлж халцхав. Уурмуд Кобышев, Бурбин болн Хальмг респуб-

ликин нань чигн садоводмуд, дамшлтта садоводмудин кдлмшлэ таньлдад, хагсу тег газрт зер-земш ургъдг молд болн виноград ягъдж асрлж бскаж авхиг медж авцхав. Тер мет Хальмг республикин садоводмуд, эврэн усн гүүдг газрт ягъдж темс ургъадж авдг, эвранны дамшлтан келдж, сувселвг хувалцв.

Школин шин мастерской

Саловск дундин школд сургъульчнрин бийсиннь чидлар болн эднэ шеф „Гигант“ колхозин донъгар шин мастерской тосхгдв. Эн мастерскойдн сголярн 15 верстакс, 25 харул, 10 корэ болн нань чигн талдан кесг инструментс баянэ.

Маши дасхдг кабинет обо-

рудовать кегдсн баянэ, терүдн цуцкесн автомашин болн трактор баянэ. Уунд маши даслгъна урокс, автомобилистнрин, трактористнрин болн комбайнермүдин кружоксин занят болхмн.

И. НОВОСЕЛЬЦЕВ.

Заргъ

Мекч засгдв

Черноземельск района „Черноземельский“ совхозин 3-ч фермд завхоз болдж Кутыгин В. М. кдллжялэ. Совхозин ноос заготконторт орулдж бгчягъад, эвранны му ноосиг совхозин сан чинртэ ноосар сольдж авад байдж.

Совхозин кдллмшч Черка-

сов Кутыгинэ гаргъсн буру йовдлг фермин управляющ бронзасовд күргдж медүлдж. Туугинь сонъсчкад, Кутыгин Черкасовиг хадж алхар седж. Черноземельск олна заргъар Кутыгин 4 джилар цааджлгдв.

К. ЖУРАВСКИЙ.

Черноземельск района олна заргъч.

Алжирт болджах даялдан

КАИР. (ТАСС). Алжирин келн-амтни сулхврин цергин командованэ. Каирт барлгдсн коммюникэс, августин 5-с авн 31 күртл патриотнр французск цергүдин омнас 314 дэврлгъ кецхаснь медгдв. Эн даялданэ йовудт хойр минъгъ шаху французск салдсмуд болн офицермүд алгдад, шавтагддж. Французск цергүд эн ноолданд 264 бронемаши болн 93 самолет геецхадж. Алжирин партизанмуд 7 паровоз хамхлад даянэ кесг зер-зев болн сумд буладж авцхадж.

ПАРИЖ. (ТАСС). Барин сонъсхврар болхла, Богари районд. (Алжир балгъснас бмаранднь 120 километр) алжирин келн-амтни сулхврин цергин аныгс болн французск цергүд хоорнд дан болдж. Французмудас 18 күн алгдад шавтхадж. Алжирчнрэс 12 күн алгддж.

Омана улс ноолдагъан кегъа

ДАМАСК. (ТАСС). Дамаскд баах. Омана имамин элч кесг самолетсин эскадрильс, тер тоод реактивн самолетс, Омана бослгъ кесн улсин элсин Джебель Аль-Ахдар районур дэврлгъ кецхав гидж герчлв. Хагълдг бомбла хамднь самолетс листовкс хайцхав, терүдннь, английск йосд; бослгъ кесн улсиг, эс ордж огхлатн, «эн райог агъараснь болн газр деегарнь күүчхвдн» гидж аялгъдж бичятэ байдгдж.

«Эвранны бузр кеган кехин төлэ. Арабск Востокд болджах күчр хату йовдлг олзлад, британск колонизатормуд күмн биш йовдл гаргъджана гидж элч заадж келджанэ.

Цуг төвкүнү баяхдан дурта болн сулдан баяхдан дурта нарт делкан чидлг. англичанмудин гаргъджах оршанъгү уга йовдлг бурушатха; ноолдджах омана олна-амтсиг донънтн гидж элч дуудлгъ-кеджанэ.

Китдин багъчудин дун

ПЕКИН. (ТАСС). Синьхуа агентствин сонъсхврар болхла; Китдин Коммунистическ багъчудин союзин ЦК, демократическ багъчудин цуг китайск федерац болн студентнрин цугкитайск федерац нилад, герчлгъ кецхадж. энүдннь Тайваньск проливин района баадлин тускар, КНР-н Государственн Советин премьер Чжо Энь-лайин кесн герчлгън донънгддж келгдджанэ.

Премьер Чжоу Энь-лай, китдин олна-амтна болн китдин багъчудин нег мбслгч дуриседжлэ харгъулдж келв гидж

тер герчлгъид келгдджанэ. Бидн эн герчлгъиг бүкдн донънджанавдн. Тайвань болн Пэнхуледао арлмуд кезад чигн Китдин газр билэ. Тайваниг сулдхдж авх, эвранны арүн кеган китдин багъчуд мартад уга билэ.

Омнкларн адл биш; ода кит олна-амтн хамцнъгу болн чидлтэ, американск деермчнр дилхвдн гидж тоолдж чадшго-600 сай китд олна-амтн, ямаран чигн деерлклгънас болн атомн даянэ ямаран чигн аамшгас сүрдшго.

КНР-н газдин керг-төрин министрствин элчин уршгта саглулгън

ПЕКИН. (ТАСС). Синьхуа агентствин сонъсхврар болхла, сентябрин 7-д, 14 час 45 минутас 19 час күртл, американск даянэ дөрвн керм. Китдин ковъгъас 12 милъд, Цзыньмындао арлин болн Сямынь балгъсна районин усна агъуд

ордж ирад, йовцхадж. КНР-н газдин керг-төрин Министрствин элч Китдин зовиг эвддж гаргъджах, ним йосн биш йовдл ик аамшг үзүлджанэ гидж герчлв. Энүнас иштэ. Китдин правительств урдаснь уршгта саглулгъ кеджанэ.

Берлинд болсн күч-көлсчнрин митинг

БЕРЛИН. (ТАСС). Сентябрь 7-д, фашизмлэ ноолдлгъна нарт делкан бдр болсн учрар. Берлинд, ГДР-н хотл балгъсна күч-көлсчнрин ик митинг болв. 10 часла. Август Бебелин иертэ площадь деер, зун минъгъ гар берлинчнр цуглрцхав. Эн площадыд цуглрсн улс заагт. Берлина Западн районин кесг амтс бас баацхалэ. Западн Германа цергт болн юстицин органд, урдннь госу-дарственн аппаратд эрки ормс эзджасн, гитлеровск генералмудт, олна-амт уга келгънэ зерзев күргдж бгчасн улсин бмнас. Германск хойр госу-дарствин олна-амтс негддж ноолдхиг дуудджах кесг лозунгс болн плакатс альдннь болв чигн олгата баацхав.

Трибун деер немшин, кдллмшчнрин джисанэ эклчнр, сөрлцлгънэ джисанд орлчачнр, газдин гиичнр орман эзлцхав

Тедн дунд Германа социалистическ нокцсн партин гардачнр бас баацхав.

СЕПГ-н ЦК-н политбюроин член Э. Мюккенбергер, цуглрсн олна-амтсүр келсн үгдан олна-амтиг гитлеризмин ладжрлгънас сулдххи төлэ. эвранны аман бгсн, Европин орн-нутгудин ноолдачнрин неринь дуудхмн гидж келв.

Немшин олна-амтсиг гитлерин мухлаллгънас сулдхсн. Советск Союзин олна-амтсүр келгдсн йоралин үгмүдиг, митингд орлсн амтс халун альх ташлгъар тосцхав.

Дакад, йоралин ахр үгмүд авч, республикин советин член; французск сөрлцлгънэ джисанэ элч Пети болн даянд орлсн советск улсин комитетин элч генерал-майор С. В. Вишневский босдж келцхав.

Редактор Д. М. МУКЕБЕНОВ.

Хальмг республикин заочн дундин школ 1958—1959 сургъулин джилд 5—10 классмудт орх сургъульчнриг цаарандь бичдж авчана. Сургъуль сурх саната, гартан сургъуль төгсксн итклин цааста, Хальмг республикд баах улс цугъар заочн дундин школд ордж чадхмн.

Школд орх эрлгъс бдр болгън ним хайгар авгдхмн: Элст балгъсн, Революцион уульниц 8-ч гер, школин дирекц.

Ближн Востокд империалистическ зертэ-зевтэ дэврлгъ келгъин Италин күч-көлсчнр икар бурушаджана: ЗУРГТ: Римд, США-н посольствин герин бмн кегч демонстрац орлчачнриг полиц таралж кбдджанэ. Демонстрац орлчачнр америк-н цергүдиг Ливанас түдвр угагъар гаргъдж авхиг нецхав.